

Anadolu Ajansı Haber Arşivi Kaydı

Yayın Tarihi : 2000-06-14 13:55:43

Yayın Numarası : 104391177

Bölge/Büro : New York

Başlık

-TÜRKİYE, BM "HAZIR GÜÇ SİSTEMİ"

Spot

İçerik

-TÜRKİYE, BM "HAZIR GÜÇ SİSTEMİ"NE KATILDI

(FOTOGRAFLI)

NEW YORK (A.A) - 14.06.2000 - Ender Ülgen - Türkiye, BM şemsiyesi altında oluşturulan "Hazır Güç Sistemi"ne katıldı.

Bu konudaki ortak niyet beyanı, Türkiye'nin BM Daimi Temsilcisi Büyükelçi Volkan Vural ile BM barışı koruma operasyonlarından sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı Bernard Miyet arasında New York'ta imzalandı.

BM'nin barışı koruma faaliyetleri, soğuk savaş döneminin ardından ortaya çıkan yeni dünya düzeninde önemli yer tutuyor.

Konuyla ilgili olarak Türkiye'nin BM daimi temsilciliğinden yapılan açıklamada, "Bölgesel ve uluslararası barışa büyük önem veren Türkiye'nin, BM barışı koruma faaliyetlerinde etkili biçimde yer almaya karar verdiği" vurgulandı.

Türkiye, Kosova'dan Bosna-Hersek'e ve Doğu Timor'a kadar birçok BM barışı koruma misyonuna katılıyor.

"Hızır Güç" BM hızlı müdahale sisteminin bir parçasını oluşturuyor. Bu sistem 1994 yılında kuruldu. Türkiye'nin 1995 yılında katılmayı kabul ettiği sisteme halen 88 ülke dahil bulunuyor. Bunlardan 32'si BM ile ortak niyet beyanı imzalamış durumda. Türkiye, ortak niyet beyanı imzalayan 33. ülke oldu.

BM hazır güç sisteminde halen 147.900 personel görev alıyor. Bunların 85 bini harekat, 57 bini destek birliklerini oluşturuyor. Geri kalanlar ise askeri gözlemci ve (sivil) polis statüsünde.

-TÜRKİYE'NİN TAAHHÜTLERİ-

Türkiye, imzaladığı niyet beyanıyla BM Şartı'nın 6. bölümü esaslarına göre, talep gelmesinden itibaren 14-30 gün içerisinde aşağıda belirtilen personeli BM emrine vermeyi taahhüt etti:

-1 mekanize piyade taburu (873 mevcutlu)

-24 askeri gözlemci subayı

-20 karargah subayı

-14 (sivil) polis

-29 sıhhi tahliye timi

-24 mobil hava kontrol timi.

Bugün New York'ta imzalanan ortak niyet beyanı, Türk iç hukuk sistemine göre onaylandıktan sonra yürürlüğe girecek. Birlik ve personel gönderme kararı Türkiye'nin inisiyatifinde bulunuyor. BM'den gelecek güç taleplerinin karşılanıp karşılanmaması, her seferinde Türk hükümetinin vereceği karara bağlı olacak.

Türkiye halen BM misyonlarına destek veren NATO'nun SFOR ve KFOR harekatlarına birer tabur ile katılıyor. Ankara ayrıca BM Gürcistan gözlem gücünde (UNOMIG) 5, Irak-Kuveyt gücünde (UNIKOM) 6, Doğu Timor gücünde (UNTAET) 2 olmak üzere toplam 13 gözlemci subayı BM'ye tahsis etmiş durumda.

Türkiye'nin bunun yanı sıra barışı koruma operasyonlarının önemli bir unsuru olan (sivil) polis faaliyetlerine de kayda değer katkıları var. Ankara, Bosna-Hersek'te 31, Kosova'da 123, Doğu Timor'da 19 olmak üzere toplam 173 polisini BM emrine vermiş bulunuyor.

(ULG-BER-SRD)

Anadolu Ajansı Haber Arşivi Kaydı

Yayın Tarihi : 2002-05-09 05:39:09

Yayın Numarası : 107615481

Bölge/Büro : Ankara

Başlık

-TSK, DÜNYA BARIŞININ HİZMETİNDE... -ULUSLARARASI PLATFORMDA İLK KEZ BM'NİN KORE SAVAŞI'NDA OLUŞTURDUĞU GÜÇ İÇİNDE YER ALAN TÜRK ASKERİ, BUNU SOMALİ, ARNAVUTLUK, BOSNA-HERSEK VE KOSOVA'DA KATILDIĞI BARIŞ HAREKATLARI

Spot

-ULUSLARARASI PLATFORMDA İLK KEZ BM'NİN KORE SAVAŞI'NDA OLUŞTURDUĞU GÜÇ İÇİNDE YER ALAN TÜRK ASKERİ, BUNU SOMALİ, ARNAVUTLUK, BOSNA-HERSEK VE KOSOVA'DA KATILDIĞI BARIŞ HAREKATLARIYLA SÜRDÜRDÜ -SON OLARAK AFGANİSTAN'DA BARIŞI SAĞLAMAK ÜZERE OLUŞTURULAN ISAF'A BİR BİRLİKLE KATILAN TÜRKİYE, HAZİRAN AYINDA DA ISAF'IN KOMUTASINI ALACAK -BOSNA-HERSEK'TEN DOĞU TİMOR'A KADAR 5 HASSAS BÖLGEDE BM ADINA ASKERİ GÖZLEM MİSYONUNDA BULUNAN TSK, GÜRCİSTAN'DA AGİT, BATI ŞERİA'DA DA İSRAİL İLE FİLİSTİN ADINA BARIŞIN SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ÇALIŞIYOR -GÖZLEM GÖREVLERİNDE, HALEN 30 SUBAY AKTİF OLARAK YER ALIYOR

İçerik

-TSK, DÜNYA BARIŞININ HİZMETİNDE... -ULUSLARARASI PLATFORMDA İLK KEZ BM'NİN KORE SAVAŞI'NDA OLUŞTURDUĞU GÜÇ İÇİNDE YER ALAN TÜRK ASKERİ, BUNU SOMALİ, ARNAVUTLUK, BOSNA-HERSEK VE KOSOVA'DA KATILDIĞI BARIŞ HAREKATLARIYLA SÜRDÜRDÜ -SON OLARAK AFGANİSTAN'DA BARIŞI SAĞLAMAK ÜZERE OLUŞTURULAN ISAF'A BİR BİRLİKLE KATILAN TÜRKİYE, HAZİRAN AYINDA DA ISAF'IN KOMUTASINI ALACAK -BOSNA-HERSEK'TEN DOĞU TİMOR'A KADAR 5 HASSAS BÖLGEDE BM ADINA ASKERİ GÖZLEM MİSYONUNDA BULUNAN TSK, GÜRCİSTAN'DA AGİT, BATI ŞERİA'DA DA İSRAİL İLE FİLİSTİN ADINA BARIŞIN SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ÇALIŞIYOR -GÖZLEM GÖREVLERİNDE, HALEN 30 SUBAY AKTİF OLARAK YER ALIYOR ANKARA (A.A) - 30.05.2002 - Türk Silahlı Kuvvetleri, uluslararası kuruluşların öncülüğünde gerçekleştirilen hareket ve gözlem görevlerine aktif şekilde katılarak, bölge ve dünya barışına hizmet ediyor. Uluslararası topluma askeri açıdan entegrasyonun ilk adımını 1950-1953 yılları arasındaki Kore Savaşı sırasında Birleşmiş Milletler'i (BM) destekleyerek atan Türkiye, savaş sonrasında da NATO'ya üye olarak, uluslararası güçlere askeri katılımını gerçekleştirdi. Türkiye, daha sonra "soğuk savaş döneminin ardından kitlesel tehditlerin yerini belirsiz tehditlere"

birakmasıyla birlikte Somali, Arnavutluk, Bosna-Hersek ve Kosova'da patlak veren olaylara karşı oluşturulan uluslararası barış güçlerinin içinde yer aldı. Somali'deki gruplar arasında yaşanan düşmanlığın durdurulması ve insani yardımlar için güvenli bir ortamın sağlanması amacıyla, BM'nin 2 Ocak 1993-24 Şubat 1994 tarihleri arasında gerçekleştirdiği "Ümit Operasyonu"na 300 askerle katılan Türkiye, bir süre de barış gücünün komutanlığını yürüttü. Daha sonra, BM Güvenlik Konseyi'nin Arnavutluk'a yapacağı yardımlarla ilgili karar doğrultusunda İtalya liderliğindeki çokuluslu güce katılan TSK, 20'si karargah personeli olmak üzere 779 askerden oluşan bir deniz piyade taburuyla, Nisan 1997'den itibaren yardım faaliyetlerinde bulundu. Tiran ve ülkenin kuzey bölgesinde görev yapan Türk birliği, Arnavutluk'taki Türk vatandaşlarının emniyetli bir şekilde tahliye edilmesinin ardından, 1 Ağustos 1997'de Türkiye'ye döndü. -BOSNA-HERSEK- Türkiye, Bosna-Hersek'teki olayların ardından da insani yardım hareketi için emniyetli bölgelerin tesisi ve korunması amacıyla kurulan BM Koruma Kuvveti'nde (UNPROFOR) yer aldı. TSK, 4 Ağustos 1993-31 Aralık 1995 tarihleri arasında 1400 askerden oluşan bir alayla bölgede konuşlanırken, Bosna-Hersek'te Dayton Barış Anlaşması'nın uygulamaya konulmasıyla birlikte barış gücünü de takviye etti. Türk birliği, 20 Aralık 1995'te tugay seviyesinde IFOR'a katıldı. Türk tugayı, IFOR'un görevini 20 Aralık 1996'da tamamlamasının ardından, tabur seviyesine indirilerek, SFOR'a tahsis edildi. Bosna-Hersek'teki Türk taburu, halen 701 personeliyle Zenica'da barışın sağlanması için görev yapıyor. Türk Deniz Kuvvetleri de Adriyatik Denizi'nde UNPROFOR ve IFOR paralelinde 13 Temmuz 1992-2 Ekim 1996 tarihleri arasında icra edilen "Sharp Guard" hareketine 2 firkateyn, akaryakıt gemileri ve mayın karşı tedbirleri gemileriyle katıldı. Bu görevde, 18 firkateynin yanı sıra 2 denizaltı, 4 akaryakıt gemisi ve yaklaşık 5 bin asker yer aldı. Türkiye, Bosna-Hersek hava sahası üzerindeki uçuş yasağının uygulanması ve denetlenmesi amacıyla da bir F-16 filosunu 25 Nisan 1993'te bölgeye göndererek, rotasyon esasına göre 12 filo ile yaklaşık 2500 personel görevlendirdi. -KOSOVA KRİZİ- TSK, Kosova'da bir süre devam eden krizin silahlı çatışmaya dönüşmesi üzerine NATO'nun 24 Mart 1999 tarihinde hava hareketi başlatması üzerine de bu operasyona 10 adet F-16 uçağıyla destek verdi. Harekat kapsamında, 3 adet KC-135 tanker uçağını İncirlik'te, 8 adet F-16 uçağını da Bandırma'da hazır tutan Türkiye, Adriyatik'teki bir Türk firkateyni ile mayın avlama gemisini de harekatta görevlendirdi. Türkiye, Kosova krizine çözüm bulunması ve NATO ile Yugoslavya Federal Cumhuriyeti arasında imzalanan barış anlaşmasının uygulanması amacıyla oluşturulan yaklaşık 42 bin kişilik güce de bir mekanize piyade taburuyla katıldı. TSK, destek verdiği barış hareketlerinin yanı sıra görev birliklerini desteklemek ve emniyetlerini sağlamak için de çeşitli vazifeler aldı. Kosova'da görevli birliklerin ikmal yollarının emniyetini sağlamak için bir birlik katkısında bulunan TSK, Arnavutluk'taki irtibat karargahının iç emniyetini sağlamak üzere de bir askeri inzibat takımını, Makedonya'daki KFOR geri karargahının emniyetini sağlamak için ise bir piyade takımını buralarda konuşlandırdı. Türkiye, Makedonya ve Arnavutluk'a yönelik mülteci akınlarının ardından, Arnavutluk'ta görevlendirilen AFOR'a 18 Mayıs-7 Eylül 1999 tarihleri arasında bir sahra hizmet bölüğüyle katıldı. TSK, Makedonya'daki "Zorunlu Hasat Operasyonu"na da çokuluslu tugay kapsamında görev almak üzere 27 Ağustos 2001'de bir bölük timiyle katıldı. Petrovac bölgesinde konuşlanan birlik, 6 Ekim 2001'de görevini tamamlarken, TSK, Makedonya'daki uluslararası gözlemcilere destek sağlamak amacıyla 27 Eylül 2001'de başlayan "Amber Fox" hareketine 4 karargah personeli gönderdi. Türkiye, son olarak ABD'deki terörist saldırılara karşı başlatılan "Sürekli Özgürlük" hareketine katılarak, dünya barışına verdiği önemi bir kez daha ispatladı. Afganistan'da barışı sağlamak üzere oluşturulan Uluslararası Güvenlik Yardım Kuvveti'nde (ISAF) 276 kişilik bir birlikle yer alan TSK, Haziran ayı sonunda kuvvet komutanlığını devralmaya hazırlanırken, 6 ay süresince Kabil ve çevresinde görev alacak askeri personel ve teçhizatın intikalleri de sağlandı. -BM ASKERİ GÖZLEM MİSYONLARI- Türk Silahlı Kuvvetleri, barış hareketlerinin yanı sıra BM çerçevesinde de birçok askeri gözlem görevi yerine getirdi. Bosna-Hersek'ten Doğu Timor'a kadar 5 hassas bölgede BM adına askeri gözlem misyonunda bulunan Türkiye, Gürcistan'da AGİT, Batı Şeria'da da İsrail ve Filistin

adına barışın sürdürülebilmesi için 30 personelle çalışıyor. Türkiye, BM kapsamındaki ilk gözlem görevini İran-Irak savaşın ardından Ağustos 1988-Mayıs 1991 tarihleri arasında birliklerin geri çekilme faaliyetlerini 10'ar gözlemciyle izleyerek gerçekleştirdi. Daha sonra, UNIKOM bünyesinde Irak-Kuveyt sınırı ile Abdullah Körfezi'nde görev alan TSK, 21 Mayıs 1991'den bu yana bölgede 69 personel görevlendirdi. Türkiye, Kuveyt'te halen 6 subayla gözlem görevini yerine getiriyor. Gürcistan-Abhazya arasındaki ateşkes anlaşmasının uygulanmasını kontrol etmek üzere ise UNOMIG kapsamında 15 Ekim 1994 tarihinden itibaren 69 personel görevlendiren TSK, ihlalleri BM Genel Sekreterliği'ne bildirmek üzere 5 Türk gözlemciyi bölgede bulunduruyor. Rusya Federasyonu'nun Çeçenistan'a yönelik hareketinin ardından başlayan mülteci akınını kontrol etmek üzere Gürcistan sınırında oluşturulan AGİT gözlemci misyonuna 20 Şubat 2000'de 1 gözlemciyle katılan TSK, bölgedeki askeri gözlemci sayısını 7 Nisan 2002'den itibaren 2'ye çıkardı. Türkiye, Batı Şeria'daki El-Halil şehrini İsrail kuvvetlerinin boşaltarak Filistin yönetimine devrini izlemek ve rapor etmek üzere kurulan Geçici Uluslararası Mevcudiyet'e de 1 Şubat 1997'den itibaren katılırken, bölgede halen 12 Türk personel görev yapıyor. **Doğu Timor'daki askeri gözlemciler grubuna ise 1 Şubat 2000'de dahil olan Türkiye, bugüne kadar 4 subay görevlendirdiği bölgede, 2 personelle güvenlik ve istikrarın sağlanması faaliyetlerini izliyor.** Türkiye, askeri gözlem görevlerinin yanı sıra askeri danışma görevlerini de yürütüyor. TSK, BM Bosna-Hersek Misyonu (UNMIBH) çerçevesinde oluşturulan askeri danışma timinde 8 Ocak 2001'ten itibaren 1 Türk subayı, Bosna-Hersek'te konuşlanan Uluslararası Polis Gücü'nde (IPTF) de 2 jandarma subayıyla görev yapıyor. (ES-SRD)

Anadolu Ajansı Haber Arşivi Kaydı

Yayın Tarihi : 2006-09-05 17:17:00

Yayın Numarası : 102584434

Bölge/Büro : Ankara

Başlık

TSK'NIN ULUSLARARASI GÖREVLERİ -İLK KEZ 1950 YILINDA BM'İN KORE SAVAŞI'NDA OLUŞTURDUĞU GÜÇ İÇİNDE GÖREV YAPAN TÜRK ASKERİ, SOMALİ, ARNAVUTLUK, BOSNA-HERSEK, KOSOVA VE AFGANİSTAN'DA KATILDIĞI BARIŞ HAREKATLARININ ARDINDAN ŞİMDİ DE LÜBNAN'DAKİ BM GEÇİCİ GÖ

Spot

İçerik

Eşref Fahri - BM Geçici Görev Gücü bünyesinde Lübnan'da faaliyette bulunacak olan Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), 1950'den

bugüne kadar yer aldığı uluslararası hareket ve gözlem görevlerinde sorunlu bölgelerde güvenlik ve barışın sağlanmasına büyük katkılarda bulundu.

Halen Afganistan'daki Kabil Bölge Komutanlığı'na 900 personelle destek veren TSK, Bosna-Hersek'te devam eden ALTHEA hareketinde 300, Kosova'da da 400 personelle görev yapıyor.

TSK, Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ndeki seçimler nedeniyle yapılan barışı destekleme hareketına da bir C-130 Askeri Nakliye Uçağı ile 17 askeri personelle katkı sağlıyor. Bu kapsamda, hareketin sevk ve idaresinden sorumlu Almanya ve Gabon'daki karargahlarda da birer subay görev yaparken, Gürcistan, El Halil ve Sudan'daki askeri gözlem misyonlarında ise 11 TSK personeli görev alıyor.

-İLK KATKI 15 BİN ASKERLE-

Türkiye, uluslararası topluma askeri açıdan entegrasyonun ilk adımlarını 1950-1953 yılları arasındaki Kore Savaşı sırasında Birleşmiş Milletler (BM) gücüne dönüşümlü olarak yaklaşık 15 bin askerle katkı vererek attı. Daha sonra "Soğuk Savaş döneminin ardından kitlesel tehditlerin yerini belirsiz tehditlere" bırakmasıyla birlikte Somali, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Kosova ve Afganistan'da patlak veren olaylara karşı oluşturulan uluslararası barış güçlerinin içinde Türk askeri de yer aldı.

Somali'deki gruplar arasında yaşanan düşmanlığın durdurulması ve insani yardımlar için güvenli bir ortamın sağlanması amacıyla, BM'nin 2 Ocak 1993-24 Şubat 1994 tarihleri arasında gerçekleştirdiği "Ümit Operasyonu"na 300 askerle katılan Türkiye, bir süre de barış gücünün komutanlığını yürüttü.

Daha sonra, BM Güvenlik Konseyi'nin Arnavutluk'a yapacağı yardımlarla ilgili karar doğrultusunda İtalya liderliğindeki çokuluslu güce katılan TSK, 20'si

karargah personeli olmak üzere 779 askerden oluşan bir deniz piyade taburuyla, Nisan 1997'den itibaren yardım faaliyetlerinde bulundu. Tiran ve ülkenin kuzey bölgesinde görev yapan Türk birliği, Arnavutluk'taki Türk vatandaşlarının emniyetli bir şekilde tahliye edilmesinin ardından, 1 Ağustos 1997'de Türkiye'ye döndü.

-BOSNA-HERSEK-

Türkiye, Bosna-Hersek'teki olayların ardından da insani yardım hareketi için emniyetli bölgelerin tesisi ve korunması maksadıyla kurulan BM Koruma Kuvveti'nde (UNPROFOR) yer aldı.

TSK, 4 Ağustos 1993-31 Aralık 1995 tarihleri arasında 1400 askerden oluşan bir alayla bölgede konuşlanırken, Bosna-Hersek'te Dayton Barış Anlaşması'nın uygulamaya konulmasıyla birlikte barış gücünü de takviye etti. Türk birliği, 20 Aralık 1995'te tugay seviyesinde IFOR'a katıldı. Türk tugayı, IFOR'un görevini 20 Aralık 1996'da tamamlamasının ardından tabur seviyesine indirilerek, SFOR'a tahsis edildi.

Bosna-Hersek'teki 1 Mekanize Türk taburu, Bosna-Hersek Türk Tabur Görev Kuvveti Komutanlığı adı altında 844 personeliyle Zenica'da barışın sağlanması için görev yaparken, NATO'nun aldığı karar uyarınca bu birlikte 2003 Eylülünde personel ve malzeme indirimine gidildi.

AB liderliğinde 2 Aralık 2004 tarihinden beri icra edilen ALTHEA Harekatına TSK, toplam 356 personelden oluşan personel ile katkı sağlamaya devam ediyor. Türk Birliği, Zenica'da konuşlanırken, ayrıca 50 jandarma personeli EUFOR Polis Gücünde, 10 personel de AB Polis Gücü misyonunda görev yapıyor.

Türk Deniz Kuvvetleri ise Adriyatik Denizi'nde UNPROFOR ve IFOR paralelinde 13 Temmuz 1992-2 Ekim 1996 tarihleri arasında icra edilen "Sharp Guard" harekatına 2 firkateyn, akaryakıt gemileri ve mayın karşı tedbirleri gemileriyle katıldı. Bu görevde, 18 firkateynin yanı sıra 2 denizaltı, 4 akaryakıt gemisi ve yaklaşık 5 bin asker yer aldı.

Bosna-Hersek hava sahası üzerindeki uçuş yasağının uygulanması ve

denetlenmesi amacıyla da bir F-16 filosu 25 Nisan 1993'te bölgeye gönderilirken, rotasyon esasına göre 12 filo ile yaklaşık 2500 personel görevlendirildi.

Türkiye, AB'nin yaptığı ilk büyük çaplı hareket özelliğini taşıyan Bosna-Hersek'te 34 ülke arasında en çok katkı sağlayan 5. ülke konumunda bulunuyor.

TSK, Bosna-Hersek savunma kurumlarının yeniden yapılandırılması ile irtibat ve gözlem faaliyetlerine de personel katkısı veriyor.

-KOSOVA KRİZİ-

Türk Silahlı Kuvvetleri, Kosova'da bir süre devam eden krizin silahlı çatışmaya dönüşmesi üzerine NATO'nun 24 Mart 1999 tarihinde hava hareketi başlatması nedeniyle, bu operasyona 10 adet F-16 uçağıyla destek verdi.

Türk Hava Kuvvetleri, hareket süresince gece ve gündüz toplam 2 bin saatten fazla hareket uçuşu gerçekleştirdi. Harekat kapsamında, 3 adet KC-135 tanker uçağını İncirlik'te, 8 adet F-16 uçağını da Bandırma'da hazır tutan Türkiye, Adriyatik'teki bir Türk firkateyni ile mayın avlama gemisini de harekatta görevlendirdi.

Türkiye, Kosova krizine çözüm bulunması ve NATO ile Yugoslavya Federal Cumhuriyeti arasında imzalanan barış anlaşmasının uygulanması amacıyla oluşturulan yaklaşık 42 bin kişilik güce de bir mekanize piyade taburuyla katıldı. NATO'nun Balkanlar'da ulaşılan politik, askeri gelişmeler çerçevesinde, Kosova'da icra ettiği barışı koruma hareketine katılan birliklerde kuvvet indirimine gitme kararı uyarınca Türkiye, bu birliğin malzeme ve personel sayısını azalttı.

Kosova'da görevli birliklerin ikmal yollarının emniyetini sağlamak için bir birlik gönderen TSK, Arnavutluk'taki irtibat karargahının iç emniyetini sağlamak üzere de bir askeri inzibat takımını, Makedonya'daki KFOR geri karargahının emniyetini sağlamak için ise bir piyade takımını konuşlandırdı.

Türkiye; Makedonya ve Arnavutluk'a yönelik mülteci akınlarının ardından, Arnavutluk'ta görevlendirilen AFOR'a 18 Mayıs-7 Eylül 1999 tarihleri arasında bir

sahra hizmet bölüğüyle katıldı.

KFOR kapsamında, halen 36 ülkenin katılımı ile 16 bin 500 kişiden oluşan çok uluslu güç, beş sektör halinde görevini sürdürüyor. Prizren'de konuşlu Kosova Türk Tabur Görev Kuvveti, Almanya, Türkiye ve Avusturya tarafından oluşturulan Çok Uluslu Güney Görev Kuvveti sektöründe görevine devam ediyor.

-MAKEDONYA-

TSK, Makedonya'daki "Zorunlu Hasat Operasyonu"na da çokuluslu tugay kapsamında görev almak üzere 27 Ağustos 2001'de bir bölük timiyle katıldı. Petrovac bölgesinde konuşlanan birlik, 6 Ekim 2001'de görevini tamamlarken, TSK, Makedonya'daki uluslararası gözlemcilere destek sağlamak maksadıyla 27 Eylül 2001'de başlayan "Amber Fox" hareketına, bir mekanize piyade takımı ile 4 karargah personeli gönderdi.

Türkiye, ardından başlayan ve 31 Mart 2003 tarihine kadar devam eden "Allied Harmony-Müttefik Uyumu" hareketında ise sadece karargahta görevli 3 personel ile yer alındı.

NATO'nun Müttefik Uyumu Harekatı'nı 31 Mart 2003 tarihinden itibaren Avrupa Birliği devralırken, Türkiye, AB tarafından 15 Aralık 2003 tarihine kadar icra edilen "Concordia" hareketına; 2 Subay, 2 Astsubay ve 4 erden oluşan iki Hafif İrtibat Timi, ayrıca AB Karargahı'na 2 Subay ve NATO Üsküp Karargahına da 1 Subay ile katkı sağladı. Türkiye, 15 Aralık 2003 tarihinde AB tarafından Makedonya'da oluşturulan PROXIMA Polis gücünde dört Jandarma personeli ve NATO Üsküp Karargahında bir subay görevlendirdi. PROXIMA Polis Misyonu 15 Aralık 2005'te sona ererken, bu tarihten itibaren EUPAT adıyla altı ay sürecek bir Polis Danışma Timi göreve başladı. Türkiye, bu misyona katılmadı.

-AFGANİSTAN-

Türkiye, ABD'deki terörist saldırılara karşı başlatılan "Sürekli Özgürlük" hareketına da katılarak, dünya barışına verdiği önemi bir kez daha gösterdi.

Afganistan'da barışı sağlamak üzere oluşturulan Uluslararası Güvenlik Yardım Kuvveti'nde (ISAF-UGYK) 276 kişilik birlikle yer alan TSK, 20 Haziran 2002'de ISAF'ın 2. dönem kuvvet komutanlığını devraldı. Yaklaşık 1300 kişilik birliği Afganistan'a intikal ettiren TSK, 10 Şubat 2003'e kadar Kabil ve çevresinde görev yaptı. Eğitim, sağlık, şehir suyunun iyileştirilmesi, idari yönetimin desteklenmesi, altyapı ve tarım konularında sivil halkla beraber yüzlerce projeye imza atan TSK, ISAF komutanlığı süresince de Kabil Hava Meydan Komutanlığı görevini yürüttü.

Afgan Milli Muhafız Taburu'na 10 hafta süreli tekamül eğitimi veren TSK, Afgan bakan ve üst düzey devlet personelinin korumasını yapacak 794 korumanın eğitimi ile 175 bin adet çeşitli mühimmatın imhasını da başarıyla gerçekleştirdi. TSK, daha sonra ISAF bünyesinde bir bölük kadar askerle Kabil'deki uluslararası yardım kuvvetine destek vermeye devam etti. Kabil'de Şubat 2005'e kadar 300 personel görevlendiren TSK, 13 Şubat-04 Ağustos 2005 döneminde UGYK'nın ikinci kez liderliğini aldı. Bu kapsamda; NATO kolordusu olan 3. Kolordu Komutanlığı UGYK-VII Harekatının sevk ve idaresini üstlendi. 28. Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı, Kabil Çokuluslu Tugayı olarak bu dönemde görev yaparken, TSK, aynı dönemde Kabil Uluslararası Havaalanı'nın işletilmesine de öncülük etti. Birlik katkısı tabur seviyesine çıkarılırken, personel katkısı da yaklaşık 1450 kişi oldu.

Komutanın devrinin ardından yaklaşık 260 personelden oluşan bir piyade bölük timi ve destek unsurlarıyla görevini sürdüren TSK, NATO'nun Kabil Bölge Komutanlığı'nı oluşturmasının ardından 6 Ağustos 2006 itibariyle personel sayısını 900'e çıkardı.

-SUDAN VE KONGO GÖREVLERİ-

TSK, NATO tarafından sağlanan lojistik desteğin bir bölümü olarak Afrika Birliği'nin Darfur/Sudan'daki Barış Koruma misyonuna da bir C-130 uçağı ile katkı sağladı.

TBMM'nin 27 Haziran 2006 tarihinde aldığı 876 numaralı karar gereğince,

Avrupa Birliği (AB) tarafından Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ndeki seçimler nedeniyle, 30 Temmuz-30 Kasım 2006 tarihlerinde icra edilen barışı destekleme hareketi için de bir C-130 Askeri Nakliye Uçağı ile 17 askeri personel görevlendirildi.

Bu kapsamda, hareketin sevk ve idaresinden sorumlu Almanya ve Gabon'daki karargahlarda birer subaya görev verildi.

-BALTİK ÜLKELERİNİN "HAVA POLİSLİĞİ"-

Türkiye, NATO Konseyi kararı çerçevesinde de 1 Nisan-31 Temmuz 2006 tarihleri arasında Baltık ülkelerinin hava sahalarında yapılmaya başlanan "hava polisliği" görevine katıldı.

Bu kapsamda 4 adet F-16 uçağı yaklaşık 80 personeliyle Letonya, Litvanya ve Estonya'nın hava polisliğinde görev aldı.

TSK, ABD'de 2005 yılında Katrina Kasırgasının yarattığı tahribatın ardından NATO İnsani Yardım Harekati kapsamında 30 Eylül-8 Ekim 2005 tarihleri arasında bir C-130 uçağını görevlendirdi.

Pakistan'daki 8 Ekim 2005 depremini takiben Türkiye, biri askeri olmak üzere kurtarma ekipleri gönderirken, Pakistan halkı tarafından acilen ihtiyaç duyulan malzemeleri de sevk etti. Bu malzemeler, Türk Hava Kuvvetlerine ait C-130 Kargo uçaklarının 19 sortisiyle bölgeye aktarıldı. Türkiye, aynı zamanda iki hava üssünü İleri Lojistik Merkezi olarak, iki C-130 Kargo uçağını NATO'nun hava köprüsü için, gerektiğinde kullanılmak üzere ise bir firkateynini de NATO deniz köprüsü için görevlendirdi. 1341 tonluk bağış NATO uçaklarının bu üslerden yaptığı 126 sortiyle Pakistan'a iletildi. Türk C-130 uçakları bu operasyon boyunca 15 sortide bulundu. Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler bağışları İskenderun Birleşmiş Milletler depolarından İncirlik Hava Üssüne ücretsiz olarak taşındı.

-ASKERİ GÖZLEM MİSYONLARI-

TSK, barış hareketlerinin yanı sıra BM çerçevesinde de birçok askeri gözlem

görevi yerine getirdi.

Bosna-Hersek'ten Doğu Timor'a kadar 6 hassas bölgede BM adına askeri gözlem misyonunda bulunan Türkiye, halen Gürcistan'da AGİT, Batı Şeria'da İsrail ve Filistin adına barışın sürdürülebilmesi ve Sudan'daki BM görevinde yer alıyor. Gürcistan, El Halil ve Sudan'da halen 11 personel görev yapıyor.

Türkiye, BM kapsamındaki ilk gözlem görevini, İran-İrak savaşının ardından Ağustos 1988-Mayıs 1991 tarihleri arasında birliklerin geri çekilme faaliyetlerini 10'ar gözlemciyle izleyerek gerçekleştirdi.

Daha sonra, UNIKOM bünyesinde Irak-Kuveyt sınırı ile Abdullah Körfezi'nde görev alan TSK, 21 Mayıs 1991'den bu yana bölgede 100'e yakın personel görevlendirdi. Türkiye, Mart 2003'te başlayan Irak harekatı nedeniyle misyonun BM tarafından askıya alınması nedeniyle 6 personelini 18 Mart 2003 tarihinde bölgeden çekti.

TSK, BM Bosna Hersek Misyonu'nun da (UNMIBH) askeri danışmanlar timine Ocak 2001-Ocak 2002 arasında 1 Türk subayı ile katkı sağladı.

-GÜRCİSTAN-ABHAZYA-

Gürcistan-Abhazya arasındaki ateşkes anlaşmasının uygulanmasını kontrol etmek üzere ise UNOMIG kapsamında 15 Ekim 1994 tarihinden itibaren 100'e yakın personel görevlendiren TSK, ihlalleri BM Genel Sekreterliği'ne bildirmek üzere 5 Türk gözlemciyi bölgede bulunduruyor.

Rusya Federasyonu'nun Çeçenistan'a yönelik harekatının ardından başlayan mülteci akınını kontrol etmek üzere Gürcistan sınırında oluşturulan AGİT gözlemci misyonuna 20 Şubat 2000'de 1 gözlemciyle katılan TSK, bölgedeki askeri gözlemci sayısını 7 Nisan 2002'den itibaren 2'ye çıkardı. Rusya Federasyonu'nun Çeçenistan'a yönelik harekatından kaynaklanan mülteci akını nedeniyle Gürcistan-Çeçenistan sınırında oluşturulan AGİT Gözlem Misyonunda Şubat 2000-Aralık 2004 arasında toplam 10 TSK personeli görev yaptı.

-EL-HALİL-

Türkiye, Batı Şeria'daki El-Halil şehrini İsrail kuvvetlerinin boşaltarak Filistin yönetimine devrini izlemek ve rapor etmek üzere kurulan Geçici Uluslararası Mevcudiyet'e de 1 Şubat 1997'den itibaren katıldı.

Misyonda normal olarak Türkiye'den 5 subay ve 1 Dışişleri Bakanlığı temsilcisinden oluşan toplam 6 personel görev yaparken, 8 Şubat 2006 tarihinde TIPH tesislerine Filistinliler tarafından yapılan saldırı sonucunda, misyon azaltılarak, Türk personel sayısı 3'e düşürüldü.

TIPH'da Türkiye'nin yanı sıra Norveç, İtalya, Danimarka, İsveç ve İsviçre de katkıda bulunuyor.

-DOĞU TİMOR-

Doğu Timor'daki askeri gözlemciler grubuna ise 1 Şubat 2000'de dahil olan Türkiye, bugüne kadar 8 subay görevlendirdi. Mayıs 2002 tarihinde Doğu Timor'un bağımsızlığını kazanması ile misyon UNMISSET adını alırken, Mayıs 2004'te misyonun yapılanmasındaki değişiklik kapsamında TSK'nın bu misyondaki varlığı sona erdi.

TSK, Kosova'daki AGİT Denetim Misyonu'na (OSCE KVM) Mayıs-Eylül 1999 tarihlerinde 3 personelle destek verdi.

-SUDAN-

Türk askeri, BM Güvenlik Konseyinin 24 Mart 2005 tarihli kararı uyarınca oluşturulan BM Sudan Misyonu'nda (UNMIS) da görev alıyor. Misyonun Hartum'daki Ana Karargahında ve Juba'daki İleri Üssünde Nisan 2005'den itibaren 6 aylık süreler ile 3 personel görevlendiriliyor.

(ES-SÇ)